

Kritéria hodnocení profilové maturitní zkoušky z německého jazyka

1. Ústní část

1.1 Kritéria hodnocení ústní části

1.1.1 Zadání/obsah a projev

1.1.2 Lexikální kompetence – rozsah slovní zásoby a vhodnost použití

1.1.3 Gramatická kompetence a prostředky textové návaznosti

1.1.4 Fonologická kompetence – plynulost projevu, výslovnost a intonace

1.2 Celkové hodnocení ústní části

2. Písemná část

2.1 Struktura písemné části

2.1.1 Požadované formální náležitosti textu jednotlivých slohových útvarů

2.1.1.1 Formální dopis/e-mail

2.1.1.2 Neformální dopis/e-mail

2.1.1.3 Charakteristika

2.1.1.4 Vypravování

2.1.1.5 Článek

2.1.1.6 Popis

2.2 Aspekty hodnocení

2.3 Celkové hodnocení písemné části maturitní zkoušky

3. Celkové hodnocení školní části

Kritéria hodnocení profilové maturitní zkoušky z německého jazyka

1. Ústní část

Student si vylosuje monotematický pracovní list, který obsahuje text a otázky prověřující porozumění textu a obecné otázky k tématu („thematisch bezogene Fragen“).

1.1 Kritéria hodnocení ústní části

Zkouška je hodnocena podle čtyř kritérií:

1. Zadání/obsah a projev
2. Lexikální kompetence – rozsah slovní zásoby a vhodnost použití
3. Gramatická kompetence a prostředky textové návaznosti
4. Fonologická kompetence – plynulost projevu, výslovnost a intonace

1.1.1 Zadání/obsah a projev

Jak zkoušející tak přísedící ohodnotí výkon žáka celými čísly na bodové škále od 0 do 8. Žák může získat max. **16 bodů**.

Zkoušející/přísedící přidělí 8 bodů, pokud odpovědi na otázky k textu jsou obsahově správné a v odpovídající míře podrobné. Sdělení v části „thematisch bezogene Fragen“ je obsahově správné, účelné a v odpovídající míře podrobné. Sdělení je souvislé a logicky uspořádané. Žák na dotazy zkoušejícího či přísedícího reaguje okamžitě a správně. Pomoc zkoušejícího není nutná.

Zkoušející/přísedící přidělí 0 bodů, pokud sdělení ani za neustálé pomoci zkoušejícího nesplňuje požadavky zadání.

1.1.2 Lexikální kompetence – rozsah slovní zásoby a vhodnost použití

Jak zkoušející tak přísedící ohodnotí výkon žáka celými čísly na bodové škále od 0 do 8. Žák může získat max. **16 bodů**.

Zkoušející/přísedící přidělí 5 bodů, pokud žák používá širokou slovní zásobu, zejména slovní zásobu specifickou pro dané téma. Tato slovní zásoba je používána správně.

Zkoušející/přísedící přidělí 0 bodů, pokud chyby ve slovní zásobě komplikují porozumění, slovní zásoba je omezená a nedosahuje požadované úrovně B1.

1.1.3 Gramatická kompetence a prostředky textové návaznosti

Jak zkoušející, tak přísedící ohodnotí výkon žáka celými čísly na bodové škále od 0 do 8. Žák může získat max. **16 bodů**.

Zkoušející/přísedící přidělí 8 bodů, pokud se gramatické chyby objeví pouze ojediněle a neztěžují porozumění. Rozsah mluvnických prostředků je široký a mluvnické prostředky jsou používány správně. V projevu žáka se uplatňují prostředky textové návaznosti, které jsou použity správně a vhodně.

Zkoušející/přisedící přidělí 0 bodů, pokud gramatické chyby komplikují porozumění, rozsah mluvnických prostředků je nedostatečný a prostředky textové návaznosti nejsou používány nebo nejsou na požadované úrovni B1.

1.1.4 Fonologická kompetence – plynulost projevu, výslovnost a intonace

Jak zkoušející, tak přisedící ohodnotí výkon žáka celými čísly na bodové škále od 0 do 3. Žák může získat max. **6 bodů**.

Zkoušející/přisedící přidělí 3 body, pokud projev je plynulý, chyby ve výslovnosti se objevují jen výjimečně a nekomplikují porozumění, intonace je přirozená.

Zkoušející/přisedící přidělí 0 bodů, pokud je projev nesouvislý, výslovnost brání porozumění a intonace je nepřirozená.

1.2 Celkové hodnocení ústní části

Všechny body přidělené zkoušejícím a přisedícím se sečtou (**max. 54 bodů**) a udělí se stupeň prospěchu:

Počet bodů	Stupeň prospěchu	Výsledek dílčí části zkoušky k započítání do celkové profilové části maturitní zkoušky
54 - 48	výborný	prospěl
47 - 41	chvalitebný	
40 - 34	dobrý	
33 - 27	dostatečný	
26 - 0	nedostatečný	neprospěl

2. Písemná část

2.1 Struktura písemné části, rozsah a povolené pomůcky

Písemná část se skládá ze dvou slohových útvarů. Žák si vybírá ze dvou zadání (A nebo B) a vypracuje s ohledem na zadaný slohový útvar jeden text v rozsahu 130 - 155 slov a druhý text v rozsahu 70 – 85 slov. Na vypracování má 90 minut čas včetně volby zadání. Je povolen překladový slovník. V zadání se mohou objevit tyto typy slohových útvarů:

1. Formální dopis/e-mail – motivační dopis, pozvánka, stížnost/reklamace, žádost o informace, omluva
2. Neformální dopis – dopis kamarádům, známým, členům rodiny
3. Charakteristika
4. Vypravování
5. Článek
6. Popis

2.1.1 Požadované formální náležitosti textu jednotlivých slohových útvarů

Formální náležitosti textu jednotlivých slohových útvarů byly převzaty z požadavků pro jazykovou úroveň B1 vydaných Cermatem.

2.1.1.1 Formální dopis/e-mail

Text obsahuje datum, oslovení, úvod, hlavní část, závěr, rozloučení a podpis; text je náležitě členěný do odstavců;

Oslovení v případě, že nevíme, kdo bude dopis číst „*Sehr geehrter Herr/ Geehrter Herr / Sehr geehrte Frau / Geehrte Frau/ Sehr geehrte / Guten Tag / Grüß Gott*“, příslušné rozloučení „*Mit freundlichen Grüßen*“ + podpis; oslovení v případě, že známe jméno osoby, která bude dopis číst „*Sehr geehrter Herr / Sehr geehrte Frau*“ + Name a příslušné rozloučení „*Mit freundlichen Grüßen, Mit Grüßen, Mit Gruß*“ + podpis celým jménem;

Požadované jazykové prostředky: formální jazyk bez expresivního zabarvení, osobní a přivlastňovací zájmena ve 3. osobě psaná velkým písmenem, zdvořilostní fráze, použití konjunktivů a modálních sloves (*Könnten Sie/ Wären Sie / Dürfte ich ...*) preference trpného rodu před činným, převažují souřadná souvětí (*und, aber, oder, darum, sonst*), infinitivní konstrukce (*um – zu, statt – zu*);

Nepřijatelné jazykové prostředky: citově zabarvená slova, slangové výrazy, nesprávné oslovení, rozloučení z hlediska ve vztahu k příjemci a stejně tak tykání nebo vykání.

2.1.1.2 Neformální dopis/e-mail

Text obsahuje oslovení, úvod, hlavní část, závěr, rozloučení a podpis; text je náležitě členěný do odstavců;

Oslovení „*Hallo / Hi, Liebe(r)*“ + Name nebo „*Liebe Tante/ Lieber Onkel*“, rozloučení „*Liebe Grüße / Herzliche Grüße / Viele Grüße / Tschüss / Bis bald / Mach's gut / Ade / Servus*“ + podpis;

Požadované jazykové prostředky: neformální jazyk, běžná slovní zásoba, tykání, výrazy typické pro hovorový jazyk (např. *denn, wohl, bloß...*), konjunktivy (würde + infinitiv nebo konjunktiv Präteritum), modální slovesa, preference činného rodu před trpným, přehledné věty, souřadná i podřadná souvětí (*und, aber, oder, darum, trotzdem, weil, dass, wenn, als, ob, obwohl, seitdem*), zjišťovací i doplňovací otázky (*Wie geht's?*), nepřímé otázky (*Schreib mir bitte, wann du zu Besuch kommst.*);

Závěr jako „*Ich wünsche dir...*“, „*Lass bald von dir hören.*“, „*Ich freue mich auf...*“ apod.

Přijatelné jazykové prostředky: citově zabarvené výrazy a slangové výrazy, zkratky srozumitelné běžnému čtenáři (např. *usw., u. ä.*), emotikony v omezené míře;

Nepřijatelné jazykové prostředky: tvary jako např. „*gema*“ (patří pouze do neformálního mluveného projevu, sms a stručných písemných vzkazů), tvary typu *Gn8 (Gute Nacht), LG apod.* (patří pouze do sms a stručných písemných vzkazů), emotikony ve zvýšené míře.

2.1.1.3 Charakteristika

Výstižný popis specifických rysů, objektivní a věcný, obsahuje hodnocení, podává informace a hodnotí. Text může být formální až semi-formální, čemuž odpovídají zvolené jazykové prostředky; text obsahuje vhodný nadpis (lze převzít ze zadání), hlavní část a závěr a je náležitě členěný do odstavců;

Požadované jazykové prostředky: výstižná hodnotící přídavná i v přívlastku a podstatná jména, příslovce, přirovnání (např. charakteristika osoby podle jejího jednání), dějová a modální slovesa (*er kann gut ...*), několikanásobné větné členy (*zu seinem Hobby gehören Musik, Malen...*, méně složité věty, souvětí souřadná, vztahné věty;

Nevhodné jevy: neustálé opakování slovesa „*sein*“.

2.1.1.4 Vypravování

Text obsahuje vhodný nadpis (lze převzít ze zadání), hlavní část a závěr a je náležitě členěný do odstavců; text líčí skutečnou nebo fiktivní událost, zachovává logickou a časovou návaznost, tj. úvod, hlavní část může být ještě dělena do odstavců (jádro sdělení, zápleтка), závěr (rozuzlení zápletky a vyvrcholení děje); důležitá je chronologie děje; děj může být doplněn i popisem (např. stručný popis prostředí, postav, pocitů apod.);

Požadované jazykové prostředky: semi-formální až neformální; rozmanitá dějová slovesa, vhodně zvolený čas pro vyprávění, popř. souslednost časů (užije-li spojku „*nachdem*“), příslovce, hodnotící přídavná jména (*klug, ruhig, dumm*), hovorové výrazy (především v přímé řeči), dějová slovesa, prostředky textové návaznosti k vyjádření chronologie děje (např. *am Anfang, danach, dann, später, am Ende* apod), souřadná a podřadná souvětí (spojky *und, aber, oder, denn, darum, trotzdem, weil, dass, wenn, als, ob, obwohl, seitdem*), vedlejší věty časové, krátké jednočlenné věty (*Wie schrecklich! Eine tolle Idee!*);

Nevhodné jevy: neustálé opakování sloves „*sein*“ a „*haben*“.

2.1.1.5 Článek

Text je určen pro noviny nebo časopis. Stupeň formálnosti je dán cílovou skupinou čtenářů. Není-li cílová skupina jasná, text je formální. Autor zpracovává téma a zároveň prezentuje vlastní názor či postřehy. Důležité je dodržení linearitu a návaznosti myšlenek;

Požaduje se: nadpis, odstavce (úvod, hlavní část, závěr; hlavní část může být členěna dále do odstavců), vhodně strukturovaný;

Požadované jazykové prostředky: pestrá slovní zásoba, slovesa v činném rodě, konjunktivy (např. v uvozujících otázkách nebo při vyjadřování názoru, předložková spojení (*in der ganzen Welt, seit dieser Zeit*) přídavná jména v přívlastku, minimální užití zkratk a cizích slov, souřadná a podřadná souvětí (*und, aber, oder, wenn, dass, weil, darum, obwohl, als, seitdem*);

Nevhodné jevy: neustálé opakování sloves „*sein*“ a „*haben*“.

2.1.1.6 Popis

Text předává informace o předmětu, místě, činnosti nebo ději; text je věcný a výstižný; informace jsou řazené od nejobecnějších charakteristik k detailům; postihuje vlastnosti a vzájemné vztahy;

Požaduje se: nadpis, odstavce (úvod, hlavní část, závěr; hlavní část může být členěna dále do odstavců); logická struktura textu, plynulý přechod popisu od jedné části k druhé;

Požadované jazykové prostředky: jednoznačná a výstižná slova a slovní spojení, zvláště hodnotící podstatná jména a hodnotící přídavná jména (popis velikosti, tvaru, barvy, materiálu), zájmena přívlastňovací a ukazovací, srovnávání (*so... wie*), vazba „*es gibt*“, příslovce místa, času a způsobu (*vorne, hinten, weit, nahe, oft, immer...*), předložky (*hinter, unter, über...*) slovesa bez dějového významu (*legen, sich befinden, bestehen aus, charakterisieren...*), přehledná souvětí, vztahné věty, několikanásobné větné členy, rozvité přívlastky, vše v závislosti na zadání slova a slovní spojení k vyjádření pocitů pisatele;

Nevhodné jevy: neustálé opakování a nadužívání vazby „*da ist*“ a slovesa „*dort sind*“.

2.2 Aspekty hodnocení

Při hodnocení písemné práce vycházíme z tabulek kritérií pro hodnocení první a druhé části písemné maturitní zkoušky od Cermatu. Zde se klade důraz především na:

1. dodržení formálních náležitostí;
2. splnění všech bodů zadání
3. správnou volbu funkčního stylu ve vztahu k adresátovi;
4. vhodné použití slohového postupu, které vychází z tematického zaměření textu a jeho komunikační funkce;
5. použití vhodné slovní zásoby a správného pravopisu;
6. gramatickou správnost textu s důrazem na srozumitelnost ve vztahu k příjemci.

Při hodnocení se body snižují např. za:

1. nedodržení minimální nebo maximální délky textu;

2. nečlenění textu na jednotlivé části (např. na oslovení, úvod, hlavní část, závěr, rozloučení, podpis);
3. nesprávné použití oslovení a rozloučení z hlediska vztahu k příjemci;
4. nevhodné použití tykání nebo vykání v závislosti na vztahu k adresátovi;
5. absence některých zadaných částí při členění textu;
6. nevhodné použití slohového postupu v závislosti na zadání;
7. nedodržení tématu;
8. chyby globální (chyba bránící příjemci porozumět sdělení, např. nesprávně vyčasované sloveso, nesprávně zvolené sloveso, chybějící výraz ve větě způsobující nesrozumitelnost věty, český nebo cizojazyčný výraz ve větě, nečitelný výraz);
9. chyby lokální (nemají zásadní vliv na porozumění sdělení, např. chybný pravopis, nesprávná předložka ve vazbě slovesa, podstatného či přídavného jména, nevhodný výraz nebránící porozumění věty nebo nesprávné funkční sloveso ve slovesně jmenných spojeních).

2.3 Celkové hodnocení písemné části maturitní zkoušky

Za obě části písemné maturitní zkoušky lze získat **maximálně 36 bodů**.

Na základě získaných bodů se udělí stupeň prospěchu:

Počet bodů	Stupeň prospěchu	Výsledek dílčí části zkoušky k započítání do celkové profilové části maturitní zkoušky
36 - 32	výborný	prospěl
31 - 27	chvalitebný	
26 - 22	dobrý	
21 - 17	dostatečný	
16 - 0	nedostatečný	neprospěl

3. Celkové hodnocení školní části

Stanovení výsledné známky z písemné a ústní části maturitní zkoušky (profilová část) je podmíněno splněním **obou** částí této zkoušky a je navrženo takto.

Maximální zisk bodů z obou částí je **90 bodů** (54 bodů z ústní a 36 bodů z písemné části) přičemž celková hranice úspěšnosti je stanovena na **50 %**.

Počet bodů	Stupeň prospěchu
90 - 80	výborný
79 - 68	chvalitebný
67 - 56	dobrý
55 - 45	dostatečný
44 - 0	nedostatečný